

מטעמי תורת זילים

פרשת שלח לך – חשיבות מצות הציצית

הקב"ה ציוה את ישראל על מצות הציצית שנאמר 'ויאמר ה' אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצֵית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֵנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם" (במדבר טו, לו-מ).

ויש להתבונן, מה החשיבות והמעלה הגדולה שכל איש ואיש מישראל ילבש על גופו במשך כל היום בגד עם ארבע כנפות שיש בהם ציציות?

הציצית קטנה והטלית הן 'אור מקיף' המגן על האדם

על ידי הציצית הקטנה והטלית (באר מים חיים) פרשת שלח לך פרק טו פסוק לח ד"ה דבר אל, תפארת שלמה' פרשת תולדות ד"ה א"י) האדם זוכה לכיסוי מפני 'המקטרגים' (ירסיסי לילה לר' צדוק הכהן מלובלין תחילת סימן לד"ה מצות ציצית) ושמירה שלא יאחזו בו כוחות 'החיצונים' (יש משמואל' פרשת לך לך שנת תרפ"א דף קמא טור ב), לפי שהציצית והטלית 'סובבים' את האדם (באר מים חיים) פרשת שלח לך טו פסוק לח ד"ה דבר אל, תפארת שלמה' פרשת תולדות ד"ה א"י) בבחינת סוד 'אור המקיף' (נגיד ומצוה' ענין תפילה בותיקין ד"ה תלית הוא סוד, מעשה רוקח' על המשניות מסכת מנחות דף קב ע"ב ד"ה והנה בסוד מצות). לכן התיבה 'טלית' יוצאת בגמטריא 'בי אור מקיף' (מעשה רוקח' על המשניות מסכת מנחות דף קב ע"ב ד"ה והנה בסוד מצות), כאשר הטלית נקראת 'אור מקיף גדול' והציצית הקטנה נקראת 'אור מקיף קטן' ושניהם מהווים שמירה לאדם (באר מים חיים) פרשת שלח לך טו פסוק לח ד"ה דבר אל, תפארת שלמה' פרשת תולדות ד"ה א"י) והגנה מפני 'החיצונים', שבורחים מחמת גודל בהירות האור שלהם (תפארת שלמה' לסוכות ד"ה יחזור לענינו כי זהו). ולכן אדם צריך גם ציצית וגם טלית כי בכל אחת מהן נעשה תיקון בפני עצמו (דעת חכמה ומקור חכמה' למהר"ל פרחוביצ' בחלק מקור חכמה קצת עניני ציצית ד"ה 'בוהר מבואר גדול מהארי"י ז"ל).

הטלית הוא 'אור מקיף' כאשר כל גופו נכנס בתוך המצוה כמו במצות סוכה, לכן על ידי הטלית כל הגוף נחבא מן 'החיצונים' (תולדות יצחק לר' יצחק מנעשכ"ו מאמר בענין ציצית ותפילין דף טו ע"ב ד"ה והנה בציצית). וכן התיבה 'טלית' עם הכולל היא בגמטריא התיבות 'אין סוף' כשה' במילוי אותיות כך 'אל"ף יו"ד נו"ן סמ"ך ו"ו פ"א', וזה כדי להורות שכשם שהקב"ה המכונה 'אין סוף' מקיף לכל העולמות כך גם 'הטלית' היא בחינת סוד אור המקיף הגדול המשמר את האדם מכל דבר רע (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודיטא מאמר ראשון פרק טו דף קעב ע"ב ד"ה ואיכא למימר' מהארי"י ז"ל). לכן כל המניח טלית עם כוונה, ניצל מכל הגליונות של 'הקליפות' ושל אומות העולם, כפי שנרמז בתיבה 'טלית' שהיא בגמטריא 'גליות'. וכל מי שמתפלל כשהוא תמיד מעוטף בטלית גדולה, הרי שיש טלית כוח להצילו מכל הקליפות שלא ישלטו בו כדי להחטיו (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודיטא מאמר ראשון פרק טו דף קעב ע"ב ד"ה ואיכא למימר).

ובשעה שאדם יוצא מפתח ביתו לתפילה כאשר הוא מעוטף בטלית ובתפילין על ראשו (זוהר חדש' מדרש רות דף קג ע"ב ד"ה אמר רבי נחוראי) אז נשלמת המזוזה גם בפרשת הציצית של קריאת שמע. כי יש במזוזה את פרשת 'שמע ישראל' ופרשת 'יהיה אם שמוע' אך היא חסרה את פרשת הציצית, ועל ידי הטלית היא נשלמת (זרע ברך' לר' ברכיה ברך תלמיד המגלה עמוקות סוף פרשת חיי שרה ד"ה 'יובה אפשר יובך' בשם הרקנאטי). ואז מגיעה השכינה לשרות עליו ושני מלאכים עומדים לשמור עליו אחד מימין ואחד משמאל, ומלויים אותו עד בית הכנסת ומברכים אותו. ויש אחד שהוא מקטרג הרגיל להיות עומד לפני פתח ביתו של האדם הולך מאחוריהם ובעל כורחו עונה ואומר 'אמן' אחר ברכת השכינה והמלאכים (זוהר חדש' מדרש רות דף קג ע"ב ד"ה אמר רבי נחוראי), ועל ידי כן ניצול האדם מכל נזק ומכל משחית לפי שהמלאך המשחית זו מפתח ביתו (ירקנאטי' פרשת שלח לך ד"ה מדרש רות פתח, 'דבש לפי' להחידים' מערכת צ' אות כח). ונרמז הדבר במה שנאמר 'וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם" (במדבר טו, לח), "לְדֹרֹתָם" – נכתב בניקוד חסר וניתן לקוראו כאילו נכתב 'לְדִירָתָם', כלומר בשביל שהאדם יוצא מבית דירתו עם מצות הציצית הרי בזה הוא מוגן מהמשחית (ירקנאטי' על התורה פרשת שלח לך ד"ה מדרש רות פתח).

התכלת שבציצית מורה על 'דין' וריבוי הלבן שהוא 'חסד' גובר עליו

בזמן בית המקדש היה אחד מהחוטמים שבכל כנף של הציצית צבוע בצבע תכלת על ידי צבע שהפיקו מחילזון, וכפי שצויה ה' "וְנִתְּנוּ עַל צִיצֵית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת" (במדבר טו, לח). והיה רק פתיל תכלת אחד בכל כנף לעומת שלושה פתילים בצבע לבן (ספר הליקוטים לר' יחיאל היילפרין מחבר ספר 'סדר הדורות' ערך 'מצות' סעיף ק) כיון שצבע התכלת מורה על הדין (זוהר פרשת תרומה דף קנב ע"א ד"ה כל גוונים) של מעלה (נבול בנימין' על התורה לר' בנימין הכהן חלק א דרוש ט דף קטו ע"א טור א ד"ה ואמנם להבין היטב) וצריך שריבוי הלבן

"שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" הספר שאנשים רבים חיכו לו!

בעזרת ה' ובשעה טובה ומוצלחת אנו עומדים לפני הדפסת הספר הראשון בסדרת "מטעמי תורת חיים" אשר תכלול את המאמרים שהתפרסמו בעלון. אנו פונים אליכם ציבור יקר בהזדמנות נדירה להיות אלו שבזכותם הספר ייצא לאור! ניתן לתרום להוצאת הספר ולהנציח את התרומה להצלחה ורפואה או להבדיל לעילוי נשמה. אשרי מי שיהיה לו חלק בהפצת התורה הגדולה הזאת בישראל! למבקשים לתרום ולהנציח ניתן ליצור קשר ישירות עם המחבר בטלפון 052-7675933 וכן ניתן להעביר תרומה לחשבון הבנק שהוקם על ידי המחבר למטרת מימון הוצאת הספר: שם החשבון חיים לגר בנק הדואר סניף 001 מספר חשבון 30608503

שהוא 'חסד' יגבר על התכלת שהוא 'דין' (יספר הליקוטים' למחבר 'סדר הדורות' ערך 'מצות' סעיף ק) **כל העולם מתנהג ב'מדת החסד' ו'מדת הדין' טפלה לו** (נפיי' יגבול בנימין על התורה לר' בנימין הכהן פרשת קרח דף סו ע"א טור ב ד"ה על כל אלה). **וזה הטעם שכל הצבעים שאדם חולם עליהם בשינה מורים לטובה חוץ מצבע התכלת** (וזהר פרשת תרומה דף קנב ע"א ד"ה כל גוונים טובין לחלמה) **שהוא סוד 'כסא דין' המכלה את הכל** (אור החמה' על זוהר פרשת שלח דף קע ע"א ד"ה 'ציצית טובא' רע"א מהימנא ממהרח"ו) **כפי הרמזו בשמו 'תכלת'** (יגבול בנימין חלק ג דרוש ל דף נח ע"ב טור ב ד"ה ובפי הבאה כתוב) **והוא פועל פליין בבני האדם** (אור החמה' על זוהר פרשת שלח דף קנב ע"א ד"ה 'חזור מכל גוונים מהרמ"ק).

התכלת רומז לתוקף הדינים (זכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קע ע"ב ד"ה לפיכך צותה התורה) ולזה רמזו רבותינו כשאמרו "התכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד" (ראה גמ' סוטה דף יז ע"א) (יגבול בנימין חלק ג דרוש ל דף נח ע"ב טור ב ד"ה ובפי הבאה כתוב). **לכן עיקר שלטון גוון התכלת הוא בלילה שאז הוא 'תוקף הדין' והקליפות שולטות**. מטעם זה דרשו רבותינו "מאימתי קורין את שמע בשחרית – משיכיר בין תכלת לבן. רבי אליעזר אומר בין תכלת לכרתי" (משנה ברכות א, ב), כלומר צריך שיתמעט 'הדין' של הלילה שהוא בחינת התכלת קודם שיקרא האדם קריאת שמע (פרדס רימונים' להרמ"ק שער הגוונים סוף פרק ד). **ונרמז גם בשמו 'תְּכֵלֶת' שהוא מלשון תכלית וקץ** (ביאור 'החיים' לר' יהודה חיים על מערכת אלקותי' פרק רביעי ד"ה דוגמת צבע. ראה יוקטאטי' פרשת שלח ד"ה ספר הבחירה מא"י). **מטעם זה ראוי להימנע מלבוש בלילה בגד שיש בו 'פתיל תכלת', כדי שלא לעורר תוספת דין על ידי 'התכלת' בעת שכבר מושל הדין** (מאמר הנפש' להרמ"ק מפאנו פרק שני).

בכל המסעות במדבר היו מכסים את הכלים בבגד תכלת ומעליו "עור תחש", כמו שעשו במזבח הזהב שנאמר "ועל מזבחה הזהב יפרשו בגד תכלת וכסו אותו במִקְסָה עֹר תַחֵשׁ וְשָׂמוּ אֶת בְּדֵי"ו" (במדבר ד, יא) (יגבול בנימין חלק ג דרוש ל דף נח ע"ב טור ב ד"ה ובפי הבאה כתוב). **הטעם לזה כדי שעור התחש יגן מפני הגשם והאבק (רמב"ן במדבר ד, י).** אך ארון הברית היה שונה לפי שהניחו עליו קודם את עור התחש ומעליו את בגד התכלת שנאמר "ויבא אהרן ובניו ויבשו בנסע המִקְנָה (והוֹרְדוּ אֶת פְּרֻת הַמֶּקֶסֶף וְכִסּוּ בָהּ אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת: וְנָתְנוּ עָלָיו כִּסּוּי עֹר תַחֵשׁ וּפְרָשׁוּ בְגַד פְּלִיל תְּכֵלֶת מְלַמְעָלָה וְשָׂמוּ בְּדֵי"ו" (במדבר ד, י-י). **והטעם לכך לפי שצבע התכלת מורה על 'הדין' ועל ידי שהיה נראה 'התכלת' לעיניהם של בני קהת הם היו נזהרים בכבודו של הארון שלא און את עיניהם ממנו כדי שלא יעשה בהם בליה. ומשום כך על אף שבכל הכלים נאמר "בְּגַד תְּכֵלֶת" (במדבר ד, ח) הרי שבארון נאמרה לשון אחרת "בְּגַד פְּלִיל תְּכֵלֶת" (במדבר ד, י) שעליו אונקלוס תרגם "לְבוֹשׁ גְּמִיר תְּכֵלֶא", כשהתיבה "גְּמִיר" פירושה ומלשון 'כליה' כפי שעל הפסוק "הַפְּצִיקְתָּהּ הַבָּהָה אֲלֵי עֶשׂוֹ פֶלַח" (בראשית יח, כא) תרגם אונקלוס "אֶעֱבֹד עִמָּהוֹן גְּמִירָא" (יגבול בנימין חלק ג דרוש ל דף נח ע"ב טור ב ד"ה ובפי הבאה כתוב).**

יש כוח בצבע התכלת לדחות ולהבריח את 'החיצונים' מאותו המקום

גוון התכלת דוחה את החיצונים (שער המצוות' להרמ"ק ז"ל סוף פרשת תזריע ד"ה ועתה נבאר איך) **מבריחים ומרחיקים** (יקהלת יעקב' ערך 'ילי על לילי' אות ה) **ומסמא את עיניהם** (ישם משמואל' פרשת לך דף שנת תרפ"א דף קמא טור ב) **ומטיל אימה על הסטרא אחרא** (תפארת שלמה' לר' שלמה מראדמסק פרשת תצוה סוף ד"ה ושמת הכל). **מטעם זה לאחר שמרדכי היהודי יצא בלבוש 'תְּכֵלֶת' מיד אחר כך מוזכר שהיה "אורה" ליהודים** כפי שנאמר "וּמְרַדְכֵי יֵצֵא מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוֹשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחֹר וְעִטְרַת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַקְרִי: בּוֹץ אֶרְגָּמוֹן וְהֵעִיר שׁוֹשׁוֹן צְהָלָה וְשִׁמְחָה: לַיהוּדִים הֵיטָה אֹרֶה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וְיִקְרָא" (אסתר ח, טו - טז) (תפארת שלמה' לר' שלמה מראדמסק פרשת תצוה סוף ד"ה ושמת הכל). **וגם בסוף המגילה אחרי שהתבטלה הגזירה של המן הרשע ויצאה הגזירה "וְלִהְיוֹת הַיְהוּדִים עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאִיְבֹהֵם" (אסתר ח, יג) אז יצא מרדכי שוב בלבוש "תְּכֵלֶת" המורה על הכליון של אויביהם שנאמר "וּמְרַדְכֵי יֵצֵא מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוֹשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְכוּ" (אסתר ח, טז) (יגבול בנימין על התורה לר' בנימין הכהן חלק א' דרוש לו פרשת שלח דף סו ע"ב טור ב ד"ה אבינו יעקב ע"ה).**

בכל מקום שהיה צורך להגביל את 'החיצונים' שלא ייכנסו פנימה להחריב את העולם – השתמשו ב'תכלת'. כך היה בשעת המסעות שהמשכן והכלים היו מכוסים 'בתכלת', כולל שולחן הפנים וארון הברית והמנורה ומלקחיה ומחנותיה ומזבח הזהב וכלי השרת כפי שנאמר "ועל שִׁלְחָן הַפָּנִים יִפְרָשׁוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת הַקְּעֻרֹת וְאֶת הַכַּפְפֹּת וְאֶת הַמְּנַקְלוֹת וְאֶת קִשׁוֹת הַנֶּסֶף וְלָחֵם הַתְּמִיד עָלָיו יִהְיֶה: וּפְרָשׁוּ עָלֵיהֶם בְּגַד תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִקְסָה עֹר תַחֵשׁ וְשָׂמוּ אֶת בְּדֵי: וְלָקַחוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת מִנְרַת הַמֶּאֱזָר וְאֶת נִרְתִּיהָ וְאֶת מִלְּקַחֶיהָ וְאֶת מַחִיתֶיהָ וְאֶת כָּל כְּלֵי שְׁמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ לָהּ בָּהֶם: וְנָתְנוּ אֹתָהּ וְאֶת כָּל כְּלֵיהָ אֶל מִקְסָה עֹר תַחֵשׁ וְנָתְנוּ עָלֶיהָ: וְעַל מִזְבַּח הַזֶּהָב יִפְרָשׁוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִקְסָה עֹר תַחֵשׁ וְשָׂמוּ אֶת בְּדֵי: וְלָקַחוּ אֶת כָּל כְּלֵי הַשְּׁרֵת אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ בָּם בְּקֹדֶשׁ וְנָתְנוּ אֶל בְּגַד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתָם בְּמִקְסָה עֹר תַחֵשׁ וְנָתְנוּ עַל הַמּוֹט" (במדבר ד, ח - יב) (מאמר 'צבאות ה'" להרמ"ק מפאנו אות טז ד"ה ודע כי גוון התכלת).

מטרת כיסוי המשכן והכלים 'בתכלת' בשעת המסעות היה על מנת שלא יקטרו 'החיצונים' ויימנעו את הקמת המשכן בעת החנייה. אמנם מזבח החיצון היה שונה משאר הכלים שלא היו שמים עליו 'תכלת', כי ירד עליו אש מן השמים ביום שמיני של המילואים והוא המשיך להיות דולק בכל עת, והיווה הגנה מפני 'החיצונים' (מאמר 'צבאות ה'" להרמ"ק מפאנו אות טז ד"ה ודע כי גוון התכלת). ועל פי מעלה זו של התכלת מובן מה שמצוי בעיר הקודש צפת שהיתה בעבר עיר של גדולי המקובלים, אשר חלק מבתיה העתיקים צבועים מבחוץ בצבע 'תכלת'. וכן הוא מה שמצוי בקברי הצדיקים בצפונה של ארץ ישראל כמו בבית העלמין העתיק של צפת, שחלק מהקברים צבועים בצבע 'תכלת' – **ונראה שנעשה כך על מנת להרחיק את 'החיצונים' מהבתים ומהקברים.**

'החיצונים' יש להם 'עין רעה', וכשהם היו רוצים להתבונן על כלי הקודש של המשכן היה מול עיניהם את גוון 'התכלת' ועל ידי זה לא היתה עיניהם יכולה לשלוט בהם (וזהר פרשת שלח דף קסג ע"ב ד"ה כוונת דא). **לכן גם הכהן גדול היה לובש מעיל שכולו היה עשוי מתכלת שנאמר "ועשית את מעיל האפוד פלל תְּכֵלֶת" (שמות כ, לא) כדי שהחיצונים לא ישימו עליו 'עין רעה' בשאר תיקונו במטרה למנוע ממנו את 'רוח הקודש'** (מאמר 'צבאות ה'" להרמ"ק מפאנו אות טז ד"ה ודע כי גוון התכלת). **וזהו גם עניין הציצית, שכאשר הסטרא אחרא מסתכל באדם הלובש ציצית עם פתיל תכלת כדי להזיקו – הוא אינו יכול להרע לו בעינו הרע** (וזהר פרשת שלח דף קסג ע"ב ד"ה כוונת דא), וגם הרבה מכוחות 'החיצונים' נכנעים לפני הלובש ציצית עם פתיל תכלת (מאמר 'צבאות ה'" להרמ"ק מפאנו אות טז ד"ה ודע כי גוון התכלת).

הציצית שומרת ומגנה על האדם בחייו מפני המזיקים ו'החיצונים'

כאשר האדם אינו לובש ציצית כשרה כתיקונה אזי אין לו שמירה והוא מוטל בסכנה (זרע משושן' לר' שמשון נחמני פרשת קדושים דף ק ע"א טור ב ד"ה ועייל שהמצרים היו). **ואילו כאשר הציצית כן כתיקונה אף שאין בה פתיל תכלת** (נפיי' תפארת שלמה' לסוכות ד"ה 'נחזור לעניינו כי זהו'), **הרי היא מהווה שמירה גדולה לאדם מפני המזיקים** (שער הכוונות' להרמ"ק ז"ל ענין דרוש הלילה דרוש א, 'מקור חיים' לר' חיים הכהן תלמיד מהרח"ו הלכות ציצית סימן ח' סעיף יא) **שלא יוכלו לגשת אליו וגם לא להדחיו מהדרך הטובה** (זרע משושן' פרשת קדושים דף ק ע"א טור ב ד"ה ועייל שהמצרים היו), **היות והוא מכוסה מהם וממלאכי חבלה** (בית שמחה' לר' אברהם חמוי מפרק 'ידיני טלית קטן ולבשתו') **ויש לו אז שמירה הגונה. וכן אומרים בנוסח לשם יחוד של האשכנזים ושל חלק מהספרדים לפני לבישת הציצית "ועל ידי מצות ציצית תבציל נפשי ורוחי ונשמתי ותפילתי מן החיצונים, והטלית יפרוש כנפיו עליהם ויצילם כנפשו יעיר קנף על גוֹזְלָיו וְרַחֵם" (תפארת שלמה' לחג הסוכות ד"ה 'נחזור לעניינו כי זהו', 'בית-אל' לר' אברהם חמוי מתוך 'לשם יחוד' שסידר לעטיפת טלית גדול). וכך היה עם שאול המלך, שהיה הולך עם ציצית לכל מקום ועל ידה היה נשמר מפני המזיקים** (נפיי' זרע ברך' על התורה לר' ברכיה ברך סוף פרשת חיי שרה ד"ה ובה אפטר יובל).

ובשעה ששאלו נכנס למערה כדי להסדף את רגליו בצנעה כפי שנאמר "וְשָׁם מְעַרְהוּ וְנִבְּא שְׂאוֹל לְהַסְדֵּף אֶת רַגְלָיו" (שמואל א' כד, ד) בא דוד וכתת את כנף מעילו שנאמר "וַיִּקֶם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת כַּנְף הַמְּעִיל אֲשֶׁר לְשְׂאוֹל בְּלֶט" (שמואל א' כד, ה) ואמרו רבותינו ש"כַּנְף מְעִיל" הכוונה לכנף הציצית שלו. ונמצא כי דוד ביטל את שאלו ממצות הציצית לשעה אחת (מדרש שוחר טוב: על התהלים מזמור ו' ד"ה 'יה' אלקי אם עשיתי זאתי בשם ר' נחמיה). אז היתה נשמת שאלו מתייראת מפני המזיקים והשדים המצויים שם, כי המערה שהיא נמצא בה היא מקומם ודירתם, ואילו הציצית שהיתה עליו עד כה והגנה עליו מפניהם נפסלה. שאלו שלא ידע בתחילה על כריתת כנף הציצית, ותלה את הפחד בכך שהיה הולך בצידו הדרך אשר שם מצויים המזיקים (ראה גמ' בבא קמא דף ס ע"ב). לכן כאשר קם בזריזות ויצא מן המערה הוא הלך באמצע הדרך על מנת להתרחק מגבולם שנאמר "וְשְׂאוֹל קָם מִהַמְּעָרָה וַיִּלְכֵּד בַּדְּרָךְ" (שמואל א' כד, ח). ובסוף ימיו של דוד מדה כנגד מדה בא מלאך המוות וקינח את חרבו בטליתו של דוד, וכשראה דוד את החרב החלו אבריו מרתתים וכך נשאר עד יום מותו (ראה פרקי דרבי אליעזר פרק מג ד"ה ר' שמעון אומר) (זרע ברך' על התורה לר' ברכיה ברך סוף פרשת חיי שרה ד"ה אמנם יתיישב וד"ה ובה אפשר יובן).

לכן היה מנהג בישראל לעטוף את התינוק הנימול בטלית, כדי לשומרו מפני 'הקליפות' המתגרות בו ביותר. כי על ידי הציצית יש כוח להיסתר מפני כוחות החיצונים כמו שנרמז בפסוק "לְאֵחָזֹ בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ וַיִּנְעָרוּ רְשָׁעִים מִמְּנֶהָ" (איוב לח, יג). טלית זו גם רמזה כי על ידי מצות המילה יתמו ויכרתו 'החיצונים' (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודיטא מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה וזאיכא למימר ראה בהשמות בסוף הספר). ועוד על ידי עיטוף הנימול מתעוררים עליו רחמי שמים בעת הרצון ההיא, שזכות מצוה זו תצילהו שלא יטמא את בריתו כשיגדל ויהיה לאיש. כי אחת מסגולות הציצית היא שאדם הזהיר בה ניצל מפיתויו של הס"מ הנכנס ללבו ומפתחו לזנות. וזה כוונת הפסוק "נֶאֱמַר אִשָּׁה חָסֵר לֵב" (משלי ו, לב). כלומר שכל "נֶאֱמַר" עם אשה באה לו תקלה זו משום שהוא "חָסֵר" ב"לֵב" חוטים של ציצית, לפי שאינו נזהר בהם. לכן התיבה "נֶאֱמַר" נכתבה בלי אות ו' כי על ידי כן היא בגמטריא 'סמא-ל' שהוא המחטיא את האדם בזה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודיטא מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה יעד נכון הדבר).

כוח הטלית הוא לגרש את 'החיצונים' (ברכת טוב' על התורה לר' משה נראל הכהן דף י"א ע"ב טור ב ד"ה הרי כי הטלית הוא סוד). מטעם זה מרגילים את הילד ללבוש ציצית כבר מגיל שלוש כי על ידי כן שורה עליו רוח הקדושה (ספר זכירתי לר' זכריה סימנר דף ה ע"א ד"ה לכן מרגילין) ואז יש לילד הגנה מרוחות הטומאה שמנסים להחטיא את האדם. כי היצר הרע לוחם באדם תמיד עם ארבע מחנות סביב ארבע רוחותיו, וכנגדם העמיד הקב"ה ברחמי ארבע מלאכים שישמרו על העולם ועל האדם והם – מיכאל בדרום, גבריאל בצפון, אוריאל במזרח ורפאל במערב. אמנם כיון שאין מלכות של אחד מאותם מלאכים נוגעת בחברתה לכן יש מעט מקום פנוי באותם סדקים שנשארו בקרנות שבין ממשלתם, ובין 'תקופה' ל'תקופה' בשנה יכולים לנשב משם רוחות רעות בעולם. לכן הצטוו ישראל להטיל ציצית בארבע זוויות הבגד על מנת להצילם מאותם רוחות רעות שעוברות בארבע הקצוות שבעולם. ולזה גם הועילה זריקת הדם בארבע קרנות המזבח שבמקדש (יסוד יוסף: לרבו של מחבר יקב הישר' סוף פרק עט).

לכן נכון שתמיד תהיה ציצית על האדם (זכר המלך' חלק ב' לר' אברהם בראד בסוף הספר בחלק 'פתח עינים' חלק ב' דף קג ע"א טור א פרק טו, ו) ולא יסיר את הציצית מעליו אפילו בשעת השינה, בכדי למנוע מהסטרא אחרא לשלוט עליו. וכן היה עם דוד המלך שלא היה מסיר את הציצית מעליו גם בזמן השינה. לכן רק כאשר דוד המלך היה בבית המרחץ הוא דאג על שהוא 'ערום מהמצוות' כי היה ללא תפילין או ציצית, אך לא דאג כן בשעה שהיה ישן שהרי היה עליו ציצית. וכך ראוי לנהוג למי שהוא ירא את ה' מרבים ללבוש את הציצית גם בלילה (ישעיהו הכוונות: להארי' ז"ל ענין דרושי הלילה דרוש א', 'מקור חיים' לר' חיים הכהן תלמיד המהר"י הלכות ציצית סימן ח' סעיף יא, יגיד ומצוה' ענין תפילה בתיקון ד"ה צריך לשכב עם טלית קטן) בהיותו ישן (נמצא שמורים' סוד ציצית קטן ד"ה דע כי הטלית קטן), ואף בשעה שנמצא עם אשתו – בשל כוח השמירה של הציצית מפני 'החיצונים' (ויכול לכוון הציצית סביב צווארו או להטותה לאחוריו) (עפ"י ישעיהו הכוונות: להארי' ז"ל ענין דרושי הלילה דרוש א' ומצאת שמורים' לר' נתן שפירא סוד ציצית קטן ד"ה דע כי הטלית קטן. וכן כתבו היבן אחי ח"י שנה א' פרשת בראשית ט, 'ברכי יוסף' או"ח סימן ח סעיף ז, 'זמנור לאסוף פסקי דינים לר' ששון מרדכי דף כח ע"ב תחילת פרק ידני ציצית. וראה יצחק דיקים' להמרי"ם פאפירש סימן א זאת ח).

הציצית מגנה על גוף המת אחרי פטירתו ורוחו נשמרת בעולם העליון

בשעת הקבורה עוטפים את גופו של המת בטלית (מעבר יבוק' פרק סדר החיצות). ואם הנפטר היה מכסה בחייו את ראשו עם טלית בתפילה (מעבר יבוק' שפתי רגנות פרק י"ג) כפי שראוי לעשות מתחילת התפילה ועד סופה כדי שלא יהיה ראשו של האדם מגולה ממצות הטלית בשעה שהשינה שורה על ראשו (נדעת חכמה ומקור חכמה: למהר"ל פוחוביצר בחלק מקור חכמה הלכות ציצית ועטיפתו אות 1), אזי טוב לכסות את ראשו בטלית גם בשעת הקבורה. ועושים כך אפילו אם האדם היה מכסה את ראשו רק בשעת תפילת העמידה (מעבר יבוק' שפתי רגנות פרק י"ג). ועל ידי כיסוי המת בטלית, הוא נעשה מוגן מכל המזיקים ומלאכי החבלה (מעבר יבוק' שפת אמת תחילת פרק כ"ח). 'והחברה קדישא' שקוברת את הנפטר מְכַנְתָּהוּ בעת שמניחה את הטלית עליו להסתיר אותו מ'בעלי הדין' הרוחניים ולהכניס את נשמתו תחת כנפי השכינה (מעבר יבוק' שפתי רגנות פרק י"ג) ועל ידי כן הגוף שלו נח בקבר ורוחו ניצל מ'בעלי הדינים' ומתלבשת ב'טלית' בן עזן (מקור חיים' אורח חיים לר' חיים הכהן תלמיד מהר"י סימן י סעיף א).

ומי שבחייו התפלל תמיד מעוטף בטלית גדולה, הרי שיש בכוחה של המצוה הזו להצילו מכל הקליפות שלא ישלטו בו להחטיאו. ואחרי מותו הוא מתלבש מ'אור לבן' רוחני כמו צבע הטלית, אשר מכרית את כל הקליפות ומלאכי החבלה שלא ישלטו בו (זכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה ואיכא למימר). וכאשר עולה נשמתו מכרזים עליו בפני הבורא 'רבון העולמים! זהו שהיה מכסה אותי בעטוף מצוה של ציצית, בחמשה קשרים ושלוש עשרה חוליות לכל צד ובשלושים ושנים ענפים של מצוה!' ומיד מְצַנָּה הקב"ה למלאכי המרכבה של מעלה ליטול אותו בכנפיהם ולפרוץ עמו ממקום למקום, ולכסות עליו מכל המזיקים ומלאכי חבלה (תיקוני זוהר' תיקון י"ח דף לג ע"א ד"ה מיד הא. ושלוש עשרה החוליות שהזכור הם כמו שעושים לפי הארי' ז"ל בקשרים שבציצית). לכן בגד זה נקרא 'טלית' שהוא מלשון 'נטילת ארעא' שבארמית, כלומר ענין של עילוי והתרוממות, כי בכוחו להעלות את האדם עד למעלה העליונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודיטא מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה ואיכא למימר).

אדם הלושב ציצית אין הסטרא אחרא יכול להזיק לו בעינו הרע בחייו (נפש חיים' לר' חיים פאלאגיי מערכת צ' אות כו ערך ציצית). אך כנגד זה, אם האדם לא התעטף 'בעיטוף מצוה' (זוהר פרשת שלח דף קעב ע"ב ד"ה אמר רבי יצחק) כלומר בטלית גדולה (נצוצי אורות' פירוש להחידאי על זוהר פרשת שלח דף קעב ע"ב אות א) ולא התלבש 'בלבוש מצוה' (זוהר פרשת שלח דף קעב ע"ב ד"ה אמר רבי יצחק) כלומר בציצית קטנה (נצוצי אורות' פירוש להחידאי על זוהר פרשת שלח דף קעב ע"ב אות א) בחייו, אזי כאשר הוא ייכנס בעולם העליון לאחר פטירתו, הוא יהיה עומד שם בלבוש מטונף שאין ראוי להתלבש בו, כלומר ילבישו אותו בלבוש הניכר למלאכי החבלה ולבעלי גיהנום. ואוי לאותו האדם שמתלבש בלבוש זה שהרי כמה מלאכי חבלה עתידים לאחוז בו ולהכניסו לגיהנום (זוהר פרשת שלח דף קעב ע"ב – קעה ע"א ד"ה אמר רבי יצחק כתיב וד"ה תא חזי כמה לבושו מתחזין).

על ידי לבישת הציצית יש סגולה להיות האדם מכוסה מכל מזיקין ומלאכי חבלה (נפש כל ח' לר' חיים פאלאגיי מערכת צ' אות ח ד"ה 'ציצית' מתיקוני זוהר תיקון יח). ובשעה שיש 'דין ורתיחה' המקטרגים שולטים בעולם והם יכולים להיפרע ממי שלא מוגן על ידי הציצית (רסיסי לילה' לר' צדוק הכהן סימן לד' ד"ה מצות ציצית). ועוד הציצית גם מזכה את האדם לעתיד לבוא, שכאשר גופו יחזור ויתנער בעת תחיית המתים ויקום מבין כל שוכני עפר, הרי זה יהיה בזכות מצות הציצית שהאדם טרח

והשתדל בה. וזה נרמז בפסוק שנאמר על עת תחיית המתים: "יִחְיוּ מֵתֵיךְ בְּבִלְתִּי וְקוּמוּן, הִקִּיצוּ וְרַנְנוּ שִׁכְנֵי עַפְרָךְ כִּי טַל אֹרֶת טַלְךָ וְאָרְץ רְפָאִים תִּפְּלִי" (ישעיהו כו, יט), "טל" – גימטריא שלושים ותשע, ללמד שבזכות שלושים ותשע כריכות שיש על הפתיל שבציצית יזכה האדם לקום לתחייה (מקור חיים לתלמיד מהרח"ו ר' חיים הכהן מארס צובא בחלק אורח חיים סימן י סעיף א, מקור חיים חלק אורח חיים סימן יד סעיף א).

מעלת לבישת הציצית גדולה מאוד כיום אפילו בה תכלת

בתחילה כשבת המקדש היה קיים, היה לישראל את החילון שממנו עשו את צבע התכלת. ועל ידי כוח מצות התכלת שהיה בישראל היו ישראל גוברים על כל אומה ולשון, לפי שהתכלת מכלה הכל שהוא 'דין קדוש ונורא' שממית את 'החיצונים'. אבל אחר כך היה בישראל עוון 'שנאת חינם' שביגנו נחרב בית המקדש, ובגלל השנאת חינם 'החיצונים' פגמו ב'תכלת' והסתלקה אז הארת התכלת למעלה. והתיבות 'שְׁנָאֵת חִנְסִים' עם הכולל הם בגמטריא 'תכלת' כי יש לתכלת תמיד שנאה עם 'החיצונים' הנקראים 'חִנְסִים', אך בעת החורבן החיצונים פגמו בה. דבר זה גרם שאומות העולם גברו על ישראל ועשו בהם כרצונם, כי הסתלק מהם כלי מלחמתם שהוא 'התכלת' אשר היתה חרב קדושה הנוקמת נקם ברית (יזכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא שהיה אבייז באיטליה מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה ומאחר שגם במו"ק).

אך גם אם אין האדם מטיל פתיל 'תכלת' בציציות שבגדו, ראוי לו להשתדל ולקיים את מצות הציצית בכל עת ובכל מקום (עפ"י זוהר פרשת שלח דף קעה ע"א ד"ה וכד אסתכלנא) **ולחיות זהיר בה ולהתחזק בה ככל יכולתו וכפי שהורו רבותינו** (יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה ומאחר שגם במו"ק זוהר). **ועשה את ציציותיו לבנות** (עפ"י יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה לפיכך צותה התורה) **כפי שנאמר "בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים"** (קהלת ט, ח) (וזהר פרשת שלח דף קעה ע"א ד"ה תא חוי כמה לבושין). **לכן כל התיבות בפסוק "בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים" יוצאות יחד בגמטריא התיבות 'הן ציצית לבגדיך'** (פירוש הרוקח' פרשת שלח דף שער פנים ואחר ושרע תגין ד"ה מי שמבזה הציצית). **ואין בעיה לשים ציציות לבנות במקום התכלת, כי התכלת לא מעכב את הלבן והלבן לא מעכב את התכלת** (גמ' מנחות דף לח ע"א) **ויכול האדם להטיל רק ציציות לבנות בבגדו** (רמב"ם הלכות ציצית פרק א הלכה ד).

הפתיל תכלת מורה על דין (ביאור 'החייט' לר' יהודה חייט על 'מערכת אלוקות' פרק רביעי ד"ה דוגמת צבע, ידעת חכמה ומקור חכמה' למהר"ל פוחוביצר בחלק מקור חכמה קצת עניני ציצית ד"ה הנה בענין מצות ציצית), **על כן כאשר האדם רואה ומתבונן בו הוא מִפְחֵד ממידת 'הדין' וממילא נזהר במצוות ה'.** וזהו מה שנאמר "דַּבְּרָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל פְּנֵי בְּגֵדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל צִיצֵת הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָהֶם לְצִיצֵת וְרָאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֵתֶם זֵאִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לח - טז) (ביאור 'חייט' לר' יהודה חייט על 'מערכת אלוקות' פרק רביעי ד"ה דוגמת צבע). **ועל ידי ראית התכלת שבציצית מגיע לאדם גם 'יראה' שנאמר "וְרָאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה'" (במדבר טו, לח) (וזהר פרשת תרומה דף קעב ע"ב ד"ה בשעת דמיה בר נש), לכן האותיות 'רָאִיתִי' מתוך התיבה 'וְרָאִיתֶם' שווה לאותיות 'יָרָאתִי' (יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה לפיכך צותה התורה).**

אמנם גם כאשר האדם לובש רק חוטי לבן (עבודת הקודש' להחיד"א בחלק יקשר גודל' סימן ב אות ז, 'בית שמחה' לר' אברהם חמוי דיני ציצית אות ז) **עליו להסתכל בציצית ולחשוב כאילו יש בה תכלת** (עבודת הקודש' להחיד"א בחלק יקשר גודל' סימן ב אות ז, 'בית שמחה' לר' אברהם חמוי דיני ציצית אות ז, יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה לפיכך צותה התורה), **משום שאותה ההארה של התכלת ממשיכה כיום** (עפ"י 'עבודת הקודש' להחיד"א בחלק יקשר גודל' סימן ב אות ז, עפ"י 'בית שמחה' לר' אברהם חמוי דיני ציצית אות ז) **והיא מתגלה בציציות הלבנות** (יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה והא דלאחר החורבן). **וכך ישראל זוכים לתועלת התכלת אף אם אין להם 'תכלת' ממש** (יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה לפיכך צותה התורה). **ואז על ידי כן יכול להיכנס באדם פחד ואימה ויראה** (מזמור לאספי' פסקי דינים לר' ששון מרדכי פרק 'מוסר לציצית' ד"ה תאחוז בו) **מלחטוא לאביו שבשמים** (יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה לפיכך צותה התורה), **כי גוון התכלת הוא 'הדין' הנורא** (מזמור לאספי' פסקי דינים לר' ששון מרדכי פרק 'מוסר לציצית' ד"ה תאחוז בו).

וטוב שהאדם יעביר את הציציות על עיניו באמירת פרשת ציצית שבקריאת שמע, כי אז מובטח לו שלא יבוא לידי סימוי עיניים (מצות שמורים' לר' נתן שפירא סוד ציצית קטן ד"ה ידע' בשם הקדמונים, 'בית שמחה' לר' אברהם חמוי דיני ציצית אות ה, 'ספר זכירה' דף ה ע"א ד"ה סגולה כתב בכונת האר"י, ספר 'סגולות ישראל' מערכת ז אות יח ד"ה עינים). **ואפילו רק ראית הציצית בשעה שאומרים "וְרָאִיתֶם אֹתוֹ"** (במדבר טו, לח) **בפרשת ציצית, מסוגלת נגד סימוי עיניים** (חיי אברהם' לר' אברהם כלפון על טעמי המצוות דף ק ע"ב אות כו). **והיא גם מעבירה מהאדם את 'הקליפות' המחטאות אותו בשכחה ובעבירה בשגגה כפי שנרמז בפסוק "וְרָאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה'" (במדבר טו, לח) (אור החמה' על זוהר פרשת שלח דף קעה ע"א ד"ה 'ציצית נוקבא' רע"א מהמנא ממהר"ו). **וכן יכול האדם לזכות על ידי הציצית לחיים, לכן אין לחתוך את חוטי הציציות בברזל אלא בשיניים, כי אינו דין שיונף ברזל המקצר חיים על הציצית המאריכה חיים** (עפ"י יזכר דוד' מאמר ראשון פרק סו דף קעב ע"ב ד"ה והיינו טעמא).**

ישראל התפללו במשך הדורות לזכות שוב לשים 'פתיל תכלת' בציצית (עפ"י 'בני איש חי' שנה ראשונה פרשת לך לך אות ג) **כפי שהיה בזמן בית המקדש, וכפי שהיה בזמן בית המקדש השלישי** (עפ"י 'שער הכוונות' להאר"י ז"ל דרושי הציצית תחילת דרוש ד' ד"ה דע כו). **אמנם באחרית הימים עתיד להתבטל לגמרי 'התכלת' מהציצית.** וזה משמעות הציווי שנאמר "וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל פְּנֵי בְּגֵדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל צִיצֵת הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת" (במדבר טו, לח) **שהציציות הלבנות יהיו לזוהרות אך לא 'פתיל התכלת'.** לכן נאמרה התיבה "לְדַרְתָּם" לאחר שציוה הפסוק על הציציות הלבנות "וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל פְּנֵי בְּגֵדֵיהֶם לְדַרְתָּם", ולא נאמרה התיבה "לְדַרְתָּם" לאחר שציוה הפסוק על פתיל התכלת "וְנָתַנּוּ עַל צִיצֵת הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת" (ע"י הדעת טוב' לר' חיים ויטאל פרשת שלח דף ד"ה דבר אל בני ישראל). "בְּרִוְךָ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן" (תהלים פט, נד).

העלון מופץ לעילוי נשמת קרטה ג'לור בת טובה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מופץ לעילוי נשמת עמיאל בן אסתר ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מופץ לעילוי נשמת סול בת מוחא ז"ל (שמה) ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מופץ לעילוי נשמת משה בר זוהרה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מופץ לעילוי נשמת נחמאל הכהן בן יונה הכהן ז"ל אלכסטר בן יהודה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.
העלון מופץ לעילוי נשמת ניר בן יהודית מרים העלון מופץ לעילוי נשמת יזריה בת מרים העלון מופץ לעילוי נשמת גיא בן יהודית מרים	העלון מופץ לעילוי נשמת יוכבד חיה בת תמרה העלון מופץ לעילוי נשמת חנה במון העלון מופץ לעילוי נשמת יעת לאה בת שמחה העלון מופץ לעילוי נשמת בת-שבע בת אסתר	העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל וולנדה העלון מופץ לעילוי נשמת דוד בן פנינה העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל	העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל	העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל העלון מופץ לעילוי נשמת מירי בן משה ז"ל
העלון מופץ לעילוי נשמת דידיה ראובן בן מרגלית העלון מופץ לעילוי נשמת שרה בת רחומה פשה	העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל	העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל	העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל	העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת רחל